

Posegi na leseni konstrukciji oltarja sv. Frančiška Ksaverja, izdelanega iz štuko marmorja

ALEŠ VENE

Posegi na leseni konstrukciji oltarja so bili izvedeni v okviru projekta konserviranja in restavriranja stranskih oltarjev sv. Frančiška Ksaverja in sv. Antona Padovanskega iz župnijske cerkve sv. Jakoba v Kostanjevici na Krki, katerih provenienca je samostanska cerkev Cistercijanskega samostana. Oltarja iz 18. stoletja, izdelana v tehniki štukaturnega marmorja, sta zasnovana v zrelem baročnem slogu.

Pri pregledu stanja oltarjev smo na mestih poškodb opazili, da je lesena konstrukcija oltarja sv. Frančiška Ksaverja v slabšem stanju. Ta je bil močno poškodovan zaradi delovanja lesnih insektov, v spodnjem predelu pa tudi zaradi lesnih gliv. Prav tako je bila v spodnjem delu vidna mehanska poškodba v obliki upognjenosti in sesedanja hrbtišča oltarne arhitekture kot posledica pritiska zgornjih oltarnih elementov.

Dotrajan in poškodovan les smo odstranili s posameznega oltarnega elementa in ga nadomestili s prav takim novim. Nov les smo pred vgradnjo impregnirali s fungicidnim sredstvom, obstoječega pa po opravljenem površinskem čiščenju impregnirali z insekticidom, fungicidom in utrjevalnim sredstvom. Manjkajoče dele štuko marmorne obloge smo rekonstruirali v izvorni tehniki.

Pred ponovnim sestavljanjem oltarja v cerkvi smo na oltarno menzo namestili bitumensko lepenko, ki preprečuje stik lesa s kamnitim delom in s tem preprečuje kapilarne vlage v leseno konstrukcijo. Vpliv vlage iz ostenja zgradbe v hrbet oltarja smo zmanjšali s postavitvijo oltarja, in sicer z odmikom od stene – vzpostavitev zračnega mostu.

V preteklosti so sanirali povišano vlago v prostoru z izdelavo izsuševalnega jaška ob cerkvi in vnosa impregnacijskega sredstva v ostenje cerkve. K manjšemu temperaturnemu nihanju med zimo in poletjem je pripomoglo tudi ogrevanje cerkve.

Pri konservatorsko-restavratorskih posegih so sodelovali:

Aleš Vene, Davorin Prah, Nives Slemenšek - Posavski muzej Brežice in **Stanko Peterlin** - samostojni podjetnik.

Rizomorfi lesnih gliv

Poškodbe lesene konstrukcije zaradi delovanja lesnih gliv

Rekonstruirana lesena konstrukcija

Rekonstrukcija štuko mase na podlagi predhodno izdelanih vzorcev

Preventivna namestitev vmesnika med leseno konstrukcijo in oltarno menzo in odmik oltarja od stene

Oltar po konservatorsko-restavratorskih posegih